

Brüssel, 10. märts 2026
(OR. en)

7179/26

ENER 117
ENV 212
TRANS 137
ECOFIN 313
RECH 114

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	10. märts 2026
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	C(2026) 1523 final
Teema:	KOMISJONI SOOVITUS, 10.3.2026, praktiliste suunistega energiatõhususe ja hoonete energiatõhususe ühtsete kontaktpunktide teenuste kohta

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument C(2026) 1523 final.

Lisatud: C(2026) 1523 final

Brüssel, 10.3.2026
C(2026) 1523 final

KOMISJONI SOOVITUS,

10.3.2026,

**praktiliste suunistega energiatõhususe ja hoonete energiatõhususe ühtsete
kontaktpunktide teenuste kohta**

KOMISJONI SOOVITUS,

10.3.2026,

praktiliste suunistega energiatõhususe ja hoonete energiatõhususe ühtsete kontaktpunktide teenuste kohta

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 292,

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/1119¹ on liidu õiguses sätestatud eesmärk saavutada hiljemalt 2050. aastaks kogu majandust hõlmav kliimaneutraalsus ning on kehtestatud siduv kohustus vähendada liidus kasvuhoonegaaside netoheidet (heide pärast sidumise mahaarvamist) 2030. aastaks vähemalt 55 % võrreldes 1990. aasta tasemega.
- (2) Hoonesektoris tarbitakse ligikaudu 40 % liidu energiast ja seal tekitatakse enam kui kolmandik energiaga seotud kasvuhoonegaaside heitest. Seepärast on hoonefondi energiatõhusaks renoveerimisel oluline koht liidu kliimaneutraalsuse eesmärkide saavutamisel, mistõttu tuleb hoonete renoveerimise määra kahekordistada (praegu ligikaudu 1 %) ja märgatavalt suurendada renoveerimise mahtu (st tagada suur energiasääst), et saavutada 2050. aastaks täielikult dekarboniseeritud hoonefond.
- (3) Puhta tööstuse kokkuleppe² raames 26. veebruaril 2025 vastu võetud taskukohase energia tegevuskava (edaspidi „tegevuskava“)³ sisaldab põhimeetmeid leibkondade ja ettevõtjate energiakulude vähendamiseks ning aitab luua tõelise energialiidu, mis tagab konkurentsivõime, energiapuuduse, süsinikuheite vähendamise ja järgib põhimõtet, et kedagi ei jäeta kliimaneutraalsele majandusele üleminekul kõrvale. Tegevuskava põhineb neljal sambal ja kaheksal põhimeetmel, sealhulgas spetsiaalsed meetmed energiatõhususe suurendamiseks ja energiasäästu saavutamiseks, tuues esile energiatõhususe keskse rolli taskukohase energia, süsinikuheite vähendamise ja tööstuse konkurentsivõime edendamisel. Energiatõhususe suurendamiseks toetab komisjon turuosalisi ja finantseerimisasutusi ühtse energiatõhususturu loomisel.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimaneutraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (*ELT L 243, 9.7.2021, lk 1*).

² Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Puhta tööstuse kokkulepe – konkurentsivõime ja süsinikuheite vähendamise ühtne tegevuskava“, COM(2025) 85 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=celex:52025DC0085>.

³ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Taskukohase energia tegevuskava. Energialiidu tõelise väärtuse ärakasutamine taskukohase tõhusalt toodetud puhta energia tagamiseks kõikidele eurooplastele“, COM/2025/79 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=celex:52025DC0079>.

- (4) 2022. aasta mai teatises kava „REPowerEU“⁴ kohta, millele järgnes „REPowerEU“ tegevuskava Vene energia impordi lõpetamiseks,⁵ ja Euroopa Komisjoni ettepanekus määruse kohta, milles käsitletakse Venemaa maagaasi impordi järkjärgulist lõpetamist ja võimalike energiasõltuvuste jälgimise parandamist,⁶ toodi esile energiasäästu, energiatõhususe ja hoonefondi renoveerimise olulisus, et saavutada ELi energiajulgeoleku eesmärgid ning kõigile pakkuda taskukohast ja kestlikku energiat. Üle poole Euroopa gaasitarbimisest kasutatakse hoonete jaoks, mis näitab hoonesektori olulisust Euroopa energiajulgeolekus ja -sõltumatuses.
- (5) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2023/1791, mis käsitleb energiatõhusust (edaspidi „energiatõhususe direktiivi uuesti sõnastatud versioon“)⁷ on esitatud ELi siduv eesmärk vähendada 2030. aastaks primaarenergia tarbimist ja lõppenergia tarbimist 11,7 %. See suurendab märkimisväärselt 2030. aastaks seatud energiatõhususeesmärkide ulatust, sealhulgas energiatõhususmeetmete rahastamist ning toetust inimeste võimestamiseks ja abistamiseks energiasüsteemi ümberkujundamisel.
- (6) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2024/1275 hoonete energiatõhususe kohta (edaspidi „hoonete energiatõhususe direktiivi uuesti sõnastatud versioon“)⁸ on esitatud mitmesugused meetmed, mis aitavad struktuurselt suurendada hoonete energiatõhusust, ning sellega ergutatakse liikmesriike kasutusele võtma kättesaadavate ja läbipaistvate nõustamis- ja abivahendite (näiteks ühtsed kontaktpunktid) terviklikku tugiraamistikku.
- (7) Tervikrekonstrueerimist,⁹ eelkõige kui see hõlmab hoonete soojustuse põhjalikku parandamist, ei ole piisavalt kasutusele võetud, kuigi see on liidu energia- ja kliimaeesmärkide saavutamiseks olulise tähtsusega.

⁴ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Kava „REPowerEU““, COM/2022/230 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=COM%3A2022%3A230%3AFIN&qid=1653033742483>.

⁵ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Tegevuskava Vene energia impordi lõpetamiseks“, COM/2025/440 final/2, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX%3A52025DC0440&qid=1764076902876>.

⁶ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse Venemaa maagaasi impordi järkjärgulist lõpetamist ja võimalike energiasõltuvuste jälgimise parandamist ning millega muudetakse määrust (EL) 2017/1938, COM/2025/828 final, 2025/0180(COD), <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX%3A52025PC0828&qid=1750669110360>.

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. septembri 2023. aasta direktiiv (EL) 2023/1791, mis käsitleb energiatõhusust ja millega muudetakse määrust (EL) 2023/955 (ELT L 231, 20.9.2023, lk 1), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/1791/oj>.

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. mai 2024. aasta direktiiv (EL) 2024/1275 hoonete energiatõhususe kohta (uuesti sõnastatud) (ELT L, 2024/1275), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1275/oj>.

⁹ Hoonete energiatõhususe direktiivi uuesti sõnastatud versiooni artikli 2 punkti 20 kohaselt tähendab „tervikrekonstrueerimine“ renoveerimist, mis on kooskõlas energiatõhususe esikohale seadmise põhimõttega, mis keskendub olulistele hoone komponentidele ja millega muudetakse hoone või hoone osa: a) enne 1. jaanuari 2030 liginullenergiahooneks; b) alates 1. jaanuarist 2030 heitevabaks hooneks. Lisaks on hoonete energiatõhususe direktiivi artikli 17 lõikes 16 sätestatud, et [l]iikmesriigid soodustavad tervikrekonstrueerimist ja etapiisilist tervikrekonstrueerimist suurema rahalise, eelarve-, haldus- ja tehnilise toega. Kui hoone muutmine heitevabaks hooneks ei ole tehniliselt ja majanduslikult teostatav, käsitatakse käesoleva lõike kohaldamisel tervikrekonstrueerimisena sellist renoveerimist, mille tulemusel väheneb primaarenergia kasutamine vähemalt 60 %.

- (8) Praegune riiklik poliitika tegeleb nõudluspoolega, kasutades eelkõige regulatiivseid nõudeid, teadlikkuse suurendamise kampaaniaid, riiklike toetusi, maksusoodustusi ja soodustingimustel rahastamist, ning kuigi need meetmed on toetanud energiatõhususe esmast suurendamist, on nüüd ilmnenu, et vajalikul määral keskmises mahus renoveerimise ja tervikrekonstrueerimise edendamiseks neist ei piisa.
- (9) Energiatõhususe direktiivi uuesti sõnastatud versiooni (EL/2023/1791) artiklis 30 ja hoonete energiatõhususe direktiivi uuesti sõnastatud versiooni (EL/2024/1275) artiklis 17 tõdetakse vajadust anda piisavat rahalist ja tehnilist tuge energiatõhususe parandamise meetmete ja energiatõhusaks renoveerimise investeeringute stimuleerimiseks, et saavutada 2030. aasta energiatõhususeesmärgid ja hoonete energiatõhusaks renoveerimise eesmärgid ning saavutada 2050. aastaks kliimanetraalsus. Samuti on hoonete energiatõhususe direktiivi uuesti sõnastatud versiooni (EL/2024/1275) artiklis 17 täpsustatud, et rahalised stiimulid peaksid esmajärjekorras olema suunatud vähekaitstud leibkondadele, energiaostuvõimetutele inimestele ja sotsiaaleluruumides elavatele inimestele. Peale selle on hoonete energiatõhususe direktiivi uuesti sõnastatud versiooni (EL/2024/1275) artikliga 9 ette nähtud toetada energiatõhususe miinimumstandardite järgimist tehnilise abi ja integreeritud rahastamiskavade kaudu, millega stimuleeritakse tervikrekonstrueerimist ja etapiviisilist tervikrekonstrueerimist ning võetakse meetmeid mittemajanduslike takistuste kõrvaldamiseks.
- (10) Nõukogu soovitus (õiglase kliimanetraalsusele ülemineku tagamise kohta)¹⁰ artiklis 7 ergutatakse liikmesriike andma avaliku ja erasektori rahalist toetust, pakkuma stiimuleid erainvesteeringuteks taastuvatesse energiaallikatesse ja energiatõhususse ning täiendama seda tarbijate nõustamisega, et nad saaksid paremini juhtida oma energiakasutust ja teha energia säästmise kohta teadlikke otsuseid.
- (11) Nende eesmärkide saavutamiseks on oluline veelgi enam kaasata erakapitalil põhinevaid investeeringuid ja kaotada investeerimispuudujääk. Selleks et stimuleerida turunõudlust energiatõhususe ja hoonete renoveerimise järele, on väga oluline tuua energiatõhususe valdkonda rohkem ettevõtjaid ja investoreid.
- (12) Vähenen nõudlus energiatõhusaks renoveerimise ja energiatõhususe suurendamise, eelkõige keskmise ulatusega renoveerimise ja tervikrekonstrueerimise järele, on suureks takistuseks ELi puhta energia ja energiatõhususe eesmärkide saavutamisel.
- (13) Seepärast on energiatõhususe ja energiatõhusaks renoveerimise investeeringute nõudluse elavdamiseks ja koondamiseks väga oluline luua ühtsed kontaktpunktid, mis kogu renoveerimisprotsessi jooksul pakuvad kodanikele teavet ja konkreetset abi.
- (14) Leibkondade, eelkõige väikese sissetulekuga ja vähekaitstud leibkondade renoveerimissuutlikkus on suurel määral piiratud. Sellised takistused on näiteks omaniku ja üürniku või kaasomanike vastuolus olevad prioriteedid, keerukad otsustusprotsessid, aja, teadmiste ja rahaliste vahendite vähesus ning kohandatud nõustamise ja rahastamisvahendite kättesaadavuse raskused.
- (15) Üürnikud loobuvad renoveerimisest sageli huvide lahknemise tõttu: üürileandjad vastutavad energiatõhususe suurendamise eest, kuid nende soov investeerida on väike, sest väiksematest energiaarvetest ja parematest elamistingimustest saavad tavaliselt kasu üürnikud, mitte üürileandjad. Ka ebakindlus seoses pikaajaliste üürilepingutega

¹⁰ Nõukogu 16. juuni 2022. aasta soovitus õiglase kliimanetraalsusele ülemineku tagamise kohta (2022/C 243/04), https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=oj:JOC_2022_243_R_0004.

vähendab üürileandjate soovi teha kulukaid parandusi. Usalduse parandamine ja teabe asümmeetria ületamine selge teabevahetuse, sõltumatute nõustamisteenuste, usaldusväärsete töövõtjate, energiakogukondade ja muude algatustega, mida juhivad kodanikud, võib aidata üürnike ja üürileandjate huve ühitada.

- (16) Energiatõhusaks renoveerimise projektide paljudele eelistele võivad vastu töötada kvaliteedivead (näiteks halva kvaliteediga materjalid, vale paigaldamine) ja puudulik koordineerimine töödega seotud sektorite vahel või renoveerimisetappide järjestuses, mille tulemusena on tarbimine või kulud tegelikkuses suuremad või siis renoveerimistöode tulemus vähem püsiv, kui eeldati.
- (17) Ühtseid kontaktpunkte peetakse oluliseks vahendiks, mis võimaldab kõrvaldada eespool nimetatud takistusi hoonete energiatõhusaks renoveerimiselt ja muuta renoveerimine üldiselt lihtsamaks. Need lihtsustavad kohalikul tasandil juurdepääsu oskusteabele, nõustamisele ja renoveerimisetevõtetele ning rahastamisele. Mitmes liikmesriigis on ühtsed kontaktpunktid juba edukalt loodud ning jõuavad pärast hoonete energiatõhususe direktiivi uuesti sõnastatud versiooni (EL/2024/1275) artikli 18 ja energiatõhususe direktiivi uuesti sõnastatud versiooni (EL/2023/1791) artikli 22 rakendamist laiema sihtrühmani.
- (18) Ühtsete kontaktpunktide võrgustike laialdane levik riigi ja kohalikul tasandil aitab seega lihtsustada ELi poliitikameetmete rakendamist ja tagada nende tulemuslikkuse ning piisava toetuse üksikisikutele ja ettevõtjatele.
- (19) Ühtsetel kontaktpunktidel võib oluline roll olla ka energiatõhususe toetamisel kodumajapidamistes, ettevõtetes ja teenindussektoris, eelkõige väikestes ja mikroettevõtetes, ning seega aitavad ühtsed kontaktpunktid vähendada energiakulusid ja suurendada ELi ettevõtete konkurentsivõimet ning ühtlasi toetavad ELi energia- ja kliimaeesmärkide täitmist.
- (20) Samuti kui koduomanikel, ei ole väikestel ja mikroettevõtjatel sageli tehnilist suutlikkust ja finantsteadmisi, et kavandada ja rakendada energiatõhususe parandamise meetmeid. Nad võivad olemasolevate riiklike stiimulite ja erasektori rahastamispakkumiste kasutamiseks vajada abi. Kokkuvõttes aitaks kohandatud nõustamine ja toetus neil koguda teadmisi, suurendada teadlikkust ning teha tehnilisi, rahalisi ja haldusotsuseid, mida on vaja energiatõhususe suurendamise projektide kavandamiseks ja rakendamiseks.
- (21) Peale tehnilise, haldus- ja finantsnõustamise võivad ühtsed kontaktpunktid energiatõhususe ja hoonete renoveerimise valdkonnas täita veel mitmesuguseid ülesandeid. Samuti võivad need anda lõpptarbijatele ja -kasutajatele teavet ja kontaktandmeid spetsiaalsete kontaktpunktide kohta, mis aitavad neil aru saada oma õigustest, asjakohastest õigusaktidest ja vaidluste lahendamise mehhanismidest. Ühtsed kontaktpunktid võivad pakkuda sihtotstarbelisi teenuseid vähekaitstud leibkondadele, energiaostuvõimetutele inimestele ja väikese sissetulekuga leibkondades elavatele inimestele¹¹.

¹¹ Ühtsed kontaktpunktid võivad kuuluda üldiste tarbijainfopunktide alla ja anda teavet tarbijate õiguste, kohaldatava õiguse ja vaidluste lahendamise mehhanismide kohta, mida tarbijad saavad vaidluste korral kasutada, ning anda nõu kestlike kütisvõimaluste ja taastuenergia kättesaadavuse kohta või energiakogukonna loomise kohta. Lisaks energiatõhususe suurendamise küsimustele toetatakse ka maagaasi tarbijaid, selgitades muuhulgas, kuidas gaasi kasutamine järk-järgult lõpetada.

- (22) 2024. aastal peetud energiatõhusustemalisel Euroopa kodanike paneelarutelul esitati komisjonile soovitus, milles rõhutati ühtsete kontaktpunktide ja nõustamisteenuste kesksel rollil energiatõhususe suurendamisel¹².
- (23) Energiatõhususe direktiivi uuesti sõnastatud versiooni (EL/2023/1791) artikli 22 lõike 4 kohaselt peavad liikmesriigid looma ühtsed kontaktpunktid või samalaadsed mehhanismid, et pakkuda lõpptarbijatele ja lõppkasutajatele (eelkõige kodumajapidamistele ja väiketarbijatele, kes ei ole kodutarbijad, sealhulgas väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele ning mikroettevõtjatele) energiatõhususealast tehnilist, haldus- ja finantsnõustamist ja -abi. Energiatõhususe direktiivi uuesti sõnastatud versiooni (EL/2023/1791) artikli 22 lõike 6 kohaselt peab komisjon andma liikmesriikidele suunised nende ühtsete kontaktpunktide arendamiseks, et luua kogu liidus ühtne lähenemisviis. Selles sättes nimetatud suuniste eesmärk on soodustada koostööd avaliku sektori asutuste, energiaasutuste ja kogukonna juhitud algatuste vahel.
- (24) Käesoleva soovitusel lisas esitatud üksikasjalikes suunistes tutvustatakse kogu ELis olemas olevate ühtsete kontaktpunktide teenuseid, mudeleid, juhtimisstruktuure ja kogemusi, et kõikjal liidus edendada parimaid edukaid tavasid ja ühiseid lähenemisviise. Üksikasjalikes suunistes ja käesolevas soovitusel on tähelepanu juhitud põhiülesandele juurutada ühtsete kontaktpunktide teenuseid kohalikus ja kultuurilises kontekstis ning kasutada maksimaalselt ära koostööd riigi, piirkonna ja kohaliku tasandi avaliku sektori asutuste ja energiaasutustega.
- (25) Üksikasjalikes suunistes tuuakse esile ka energiakogukonna või kodanike juhivate ja ettevõtlusalgatuste kasulikkust panust, millel võib riigi juhivate algatuste täiendusena olla suur mõju.
- (26) Hoonete energiatõhususe direktiivi uuesti sõnastatud versiooni (EL/2024/1275) artikli 18 lõike 1 kohaselt peavad liikmesriigid tagama tehnilise abi keskuste loomise ja käitamise, sealhulgas hoonete energiatõhususe ühtsete kontaktpunktide kaudu, mis on suunatud kõigile hoonete renoveerimisega seotud osalistele, muu hulgas koduomanikele ning haldus-, finants- ja majandustegevuses osalejatele, nagu VKEdele, sealhulgas mikroettevõtjatele. Seda tuleks teha koostöös pädevate asutustega ja asjakohasel juhul erasektori sidusrühmadega.
- (27) Kavandatud ja rakendatud poliitikasuundade ja meetmete ülevaate raames peavad liikmesriigid oma riiklikes hoonete renoveerimise kavades esitama andmed ühtsete kontaktpunktide või samalaadsete mehhanismide loomise kohta tehnilise, haldus- ja finantsnõustamise ja -abi pakkumiseks vastavalt hoonete energiatõhususe direktiivi uuesti sõnastatud versiooni (EL/2024/1275) artiklile 18.
- (28) Hoonete energiatõhususe direktiivi uuesti sõnastatud versioonis (EL/2024/1275) esitatud muude vahendite eesmärk on muuta renoveerimine lihtsamaks ja tagada, et hoonete omanikud saavad kõige kulutõhusamate lahenduste kohta usaldatavat teavet, mida on kohandatud tema hoone eripärale ja vajaduste järgi. Hoonete energiatõhususe direktiivi uuesti sõnastatud versiooni (EL/2024/1275) artikli 12 kohaselt peavad liikmesriigid 2026. aastaks kehtestama hoone renoveerimispassi riikliku vormi, et suunata hooneomanikke etapiviisilise rekonstrueerimise käigus seadma eesmärgiks heitevaba hoone. Hoonete energiatõhususe direktiivi uuesti sõnastatud versiooni

¹² Lõplikud soovitusel, Euroopa kodanike energiatõhususe teemaline paneelarutelu, https://citizens.ec.europa.eu/european-citizens-panels/energy-efficiency-panel_et.

(EL/2024/1275) artikli 19 kohaselt peavad energiamärgised sisaldama soovitusi hoone energiatõhususe kulutõhusaks suurendamiseks. Samuti on artiklis 19 ette nähtud, et väga madala energiamärgiseklassiga hoonete omanikud tuleb kutsuda ühtsesse kontaktpunkti.

- (29) Energiatõhususe direktiivi uuesti sõnastatud versiooni (EL/2023/1791) artikli 30 lõike 2 kohaselt peab komisjon aitama liikmesriikidel riigi, piirkonna või kohalikul tasandil luua projektiarenduste abirahastuid või juba olemasolevaid tugevdada, et suurendada investeringuid energiatõhususse. Sel eesmärgil peaks komisjon muu hulgas aitama luua ühtseid kontaktpunkte, et programmi LIFE puhtale energiale ülemineku allprogrammi ja Euroopa kohaliku energiaabi fondi (ELENA) raames toetada energiatõhususe meetmeid ja energiatõhusaks renoveerimist, või muid kättesaadavaid tehnilise abi keskusi/algatusi,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA SOOVITUSE:

1. Rakendades käesolevat soovitust luua ühtsed kontaktpunktid energiatõhususe ja hoonete energiatõhususe jaoks, peaksid liikmesriigid järgima käesoleva soovituse lisas esitatud praktilisi suuniseid.

Brüssel, 10.3.2026

komisjoni nimel
komisjoni liige
Dan Jørgensen

